

VILNIAUS ANTANO VIENUOLIO PROGIMNAZIJOJOS NEFORMALIOJO ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformalusis vaikų švietimas progimnazijoje įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą LR švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695, LR švietimo ir mokslo ministro 2023 m. liepos 31 d. įsakymo Nr. V- 1030 redakcija.

2. Neformalusis vaikų švietimas (NVŠ)– formalųjį švietimą papildantis ugdymas, kryptinga veikla, padedanti įgyti kompetencijų, tapti sąmoninga asmenybe, sugebančia atsakingai ir kūrybingai spręsti savo problemas ir aktyviai veikti visuomenėje bei prisitaikyti prie kintančios aplinkos. Kompetencijos suprantamos kaip mokėjimai atlikti tam tikrą veiklą, remiantis įgytų žinių, įgūdžių, gebėjimų, vertybinių nuostatų visuma. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skirta mokinių, pasirinkusių meninę, kūrybinę, mokslinę-tiriamąją, sporto, technologinę, sveikatinimo, kalbinių kompetencijų, verslumo, socializacijos ugdymosi ar panašią veiklą pasirinkusių mokinių asmeninėms, socialinėms edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti.

3. Neformaliojo vaikų švietimo paskirtis – tenkinti mokinių pažintinius, saviraiškos, kūrybiškumo ir papildomojo ugdymosi poreikius, sudaryti sąlygas socializacijos ir pilietiškumo raiškai, bendravimui ir bendradarbiavimui.

II. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

4. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas – ugdyti kompetencijas, teikiančias galimybių asmeniui tapti aktyviu visuomenės nariu, sėkmingai veikti visuomenėje, padėti tenkinti pažinimo ir saviraiškos poreikius.

5. Neformaliojo vaikų švietimo uždaviniai:

5.1. ugdyti ir plėtoti vaikų kompetencijas per saviraiškos poreikio tenkinimą;

5.2. spręsti socialinės integracijos problemas: mažiau galimybių turinčių (esančių iš socialiai-ekonomiškai nepalankios aplinkos ar turinčių specialiųjų poreikių), ypatingų poreikių (itin gabių ir talentingų) vaikų, integravimas į visuomeninį gyvenimą;

5.3. tobulinti tam tikros srities žinias, gebėjimus ir įgūdžius, suteikti asmeniui papildomų dalykinių kompetencijų, formuoti profesines nuostatas;

5.4. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;

5.5. ugdyti pagarbą žmogaus teisėms, orumą, pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrą, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę.

III. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO PRINCIPAI

6. Organizuojant neformalųjį vaikų švietimą laikomasi šių **principų**:

6.1. aktualumo principo – neformaliojo švietimo veiklą pasiūla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;

6.2. demokratiškumo – mokytojai, tėvai ir vaikai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius;

6.3. prieinamumo – sudaromos visos sąlygos vaiko kompetencijoms ugdytis per pasirinktą veiklą, siūlomoms veikloms ir būdai yra prieinami visiems mūsų gimnazijoje besimokantiems mokiniams pagal amžių, išsilavinimą, turimą patirtį, nepriklausomai nuo socialinės padėties;

6.4. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal kiekvienam vaikui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;

6.5. savanoriškumo – mokiniai laisvai renkasi neformaliojo ugdymo užsiėmimus, tinkamiausias veiklas kompetencijoms ugdyti, dalyvauja jose savo noru ir niekieno neverčiami.;

6.6. ugdymosi grupėje patirties – mokomasi spręsti tarpasmeninius santykius, priimti bendrus sprendimus dalytis darbais, atsakomybėmis ir patyrimu;

6.7. pozityvumo – ugdymosi procese kuriamos teigiamos emocijos, sudaromos sąlygos gerai vaiko savijautai.

IV. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO KRITERIJAI

7. NVŠ organizuojamas atsižvelgiant į šiuos kriterijus:

7.1. Neformalusis vaikų švietimas neprivalomas ir laisvai pasirenkamas. Neformaliojo švietimo veiklą mokiniai renkasi savanoriškai, tačiau skatintina, kad kiekvienas mokinys dalyvautų bent vienoje neformaliojo vaikų švietimo veikloje.

7.2. mokinių polinkius ir poreikius;

7.3. mokinių ir tėvų pageidavimus bei mokinių amžių;

7.4. pedagogų sugebėjimą organizuoti tą ar kitą popamokinę veiklą;

7.5. progimnazija neformaliojo švietimo paslaugas teikia, atsižvelgdama į bendrojo lavinimo mokyklų bendrųjų ugdymo planų reikalavimus, mokyklos ugdymo planą, turimas sąlygas bei mokinių krepšeliui skirtas lėšas, t.y. skiriamų valandų skaičių;

7.6. informuoja apie neformaliojo švietimo galimybes kitose institucijose ir su jomis pagal sudarytas sutartis ar kita pasirinkta forma bendradarbiauja;

7.7. progimnazija atsižvelgia į mokyklos tikslus ir uždavinius bei rūpinasi papildomais ištekliais, padedančiais tenkinti neformaliojo švietimo galimybes.

7.8. Neformaliojo švietimo veikla vykdoma įgyvendinant:

7.8.1. neformaliojo švietimo programas, finansuojamas mokinio krepšelio lėšomis;

7.8.2. neformaliojo vaikų švietimo programas, kurios vykdomas gavus konkursinių programų, kurias skelbia ir koordinuoja Švietimo ir mokslo ministerija, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, neformaliojo ugdymo įstaigos ir kitos institucijos, finansavimą;

7.8.3. pažintinę ir konsultacinę veiklą, finansuojamą pagal Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo metodines rekomendacijas, patvirtintas LR švietimo ir mokslo ministro 2007 m. spalio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-1934 (Žin., 2007, Nr. 105-4319); Mokinių pažintinei veiklai skirtų lėšų naudojimo tvarką, patvirtintą Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Kultūros ir ugdymo departamento direktoriaus 2008 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. A 500-382 -(1.1.-KL);

7.8.4. socialinę, projektinę, kūrybinę, bendradarbiavimo su socialiniais partneriais ir kt. nepamokinę veiklą;

7.8.5. integruotą formalųjį ir neformalųjį švietimą, rengiant mokinius LR švietimo ir mokslo ministerijos ir/ar Vilniaus miesto savivaldybės administracijos patvirtintiems renginiams (olimpiadoms, konkursams, festivaliams, dainų šventėms, spartakiadoms ir kt.).

V. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO KRYPTYS IR FORMOS

8. NVŠ valandos gali būti skiriamos:

8.1. meniniam ugdymui (muzikos, šokio, dramos, dailės kryptys);

8.2. kūno kultūrai ir sportui;

8.3. sveikos gyvensenos propagavimui, žalingų įpročių ir kvaišalų prevencijai;

8.4. gamtosauginei ir turistinei veiklai;

8.5. etninei kultūrai ir pilietiniam ugdymui;

8.6. techninei kūrybai bei technologijoms;

8.7. socialiniams bei komunikaciniams gebėjimams ugdyti (jaunieji lyderiai, savivalda, projektinė socialinė ir kt. veikla).

9. progimnazijoje galimos pasirinkti NVŠ formos:

9.1. būrelis;

9.2. studija;

9.3. klubas;

9.4. choras, ansamblis, solistai;

9.5. programos, numatytos projektinės ir savanoriškos socialinės veiklos.

VI. NEFORMALIAUS VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKA

10. NVŠ valandų skaičių progimnazijoje apsprendžia klasių komplektų skaičius, nustatytos sąlygos ir reikalavimai (vadovaujamosi LR sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2021 m. kovo 5 d. sprendimo Nr. V-465 „Dėl neformaliojo vaikų švietimo organizavimo būtinų sąlygų“ pakeitimu išdėstyta nauja redakcija LR sveikatos apsaugos ministro, valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2021 m. birželio 30 d. sprendimu Nr. V-1559 „Dėl neformaliojo vaikų švietimo organizavimo būtinų sąlygų“), turimos mokinių krepšelio

lėšos ar skirti biudžetiniai asignavimai, NVŠ organizavimo progimnazijoje tradicijos ir tikslingumas, mokinių poreikiai, mokyklos galimybės (specialistai, patalpos, materialinė bazė).

11. Kitų institucijų, asmenų ar grupių progimnazijai siūlomi/inicijuojami projektai ar renginiai, kurie nėra įrašyti į progimnazijos veiklos planus, turi būti patvirtinti arba rekomenduojami Švietimo ir mokslo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Švietimo departamento ar kitų institucijų, turinčių įgaliojimus vykdyti ir inicijuoti neformaliojo vaikų švietimo veiklą.

12. Neformaliojo vaikų švietimo veikla vykdoma:

12.1. per mokslo metus ne pamokų laiku, laikantis nustatytų higienos reikalavimų. Būrelių veikla neorganizuojama mokinių atostogų metu, tačiau neformaliojo vaikų švietimo programų veiklos gali būti vykdomos per mokinių atostogas ar/ir poilsio dienomis bei kitu netradiciniu laiku (prieš pamokas, vėlai vakare, naktį, su nakvyne ir pan.) suderinus su mokiniais, jų tėvais (globėjais), gimnazijos vadovu;

12.2. progimnazijos erdvėse (aktų, šokių, konferencijų, sporto salėse, aikštynuose, dalykų kabinetuose ir kt.) arba už mokyklos ribų (muziejuje, gamtoje, teatre, išvykose ir pan.). Netradicinių renginių (išvykos ir kt. veikos) organizavimas apiforminamas progimnazijoje nustatyta tvarka;

12.3. atskirais atvejais, kai neformaliojo vaikų švietimo veikla siejama ir derinama su dalykų formaliojo ugdymo turiniu bei tikslais arba kai ji vykdoma pagal Švietimo ir mokslo ministerijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos patvirtintus planus arba Progimnazijos tarybos nutarimu neformaliojo vaikų švietimo veikla ir formaliojo ugdymo procesas gali būti organizuojami integruotai.

13. Progimnazijoje NVŠ gali organizuoti ir vykdyti:

13.1. atitinkamą kvalifikaciją turintys mokytojai – NVŠ ir kitų grupių vadovai, mokytojai, mokantys lietuvių kalbą, žinantys kalbos kultūros reikalavimus, išmanantys tarnybinio etiketo reikalavimus;

13.2. į šią veiklą gali būti įjungiami ir kviestiniai asmenys (mokinių tėvai, menininkai, sportininkai ir kt. kompetentingi tam tikros srities atstovai);

13.3. dalykų mokytojai, konsultuojantys mokinius, dalyvaujančius LR švietimo ir mokslo ministerijos ir/ar Vilniaus miesto savivaldybės administracijos patvirtintuose dalykiniuose renginiuose ir organizuodami numatytas neformalias veiklas progimnazijoje.

14. Neformaliojo vaikų švietimo būrelio vadovas:

14.1. dirba vadovaudamasis LR darbo kodeksu (Žin., 2002, Nr. 64-2569), LR švietimo įstatymu, Vaiko teisių apsaugos konvencija, LR Vyriausybės nutarimais, neformaliojo vaikų švietimo būrelio vadovo pareigybės aprašymu (priedas), progimnazijos nuostatais, progimnazijos vidaus darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais ugdymą ir neformaliojo vaikų švietimo būrelio vadovo darbą. Pareigybės paskirtis - tenkinti mokinių pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius, atsižvelgiant į jo siekius, polinkius ir gebėjimus.

14.2. pateikia prašymą (pridedama) progimnazijos direktoriui dėl pageidaujamų gauti neformaliojo vaikų švietimo valandų kitiems mokslo metams iki einamųjų metų rugpjūčio 31 d.;

14.3. pritarus prašymui, iki rugsėjo 1 d. parengia ir suderina neformaliojo vaikų švietimo veiklos programą su kuruojančiu direktoriaus pavaduotoju ugdymui ir teikia tvirtinimui progimnazijos direktoriui. Būrelio vadovas per mokslo metus gali koreguoti programą priklausomai nuo grupės narių gebėjimų ir poreikių bei dalyvavimą įvairiose veiklose;

14.4. ne vėliau kaip iki rugsėjo 5 d. suderina ir pateikia tikslų būrelio veiklos laiką, atsižvelgdamas į mokinių pageidavimus, pasiūlymus bei naudojamų patalpų erdvių, kabinetų, salių (aktų, sporto, konferencijų) ir kitų naudojamų neformaliojo švietimo veikloms vykdyti patalpų užimtumo grafikus;

14.5. ne vėliau kaip iki rugsėjo 15 d. supažindina mokinius su neformaliojo vaikų švietimo programomis bei projektinėmis veiklomis, kurios numatomos organizuoti progimnazijoje ir už jos ribų;

14.6. ne vėliau kaip rugsėjo 20 d. pradedamos vykdyti suderintos neformaliojo vaikų švietimo užsiėmimų programos, pagal progimnazijos direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį.

14.7. užtikrina higienos normos reikalavimų laikymąsi bei atsako už mokinių saugumą užsiėmimų metu. Pradėdami darbą mokslo metų pradžioje arba keičiantis jo pobūdžiui, privalo praveisti mokiniams saugaus darbo ir elgesio instruktažus. Mokiniai išklausę instruktažą pasirašo saugaus elgesio ir kt. instruktažų lape (priedas);

14.8. neformaliojo vaikų švietimo (būrelio) užsiėmimų, veiklų ir pasiekimų apskaita nurodyta tvarka fiksuojama elektroniniame TAMO dienyne, laikantis visų dienyne pildymo reikalavimų, kurio tvarkymą prižiūri Direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

14.9. mokslo metų pabaigoje atlieka savo organizuojamos veiklos analizę bei kiekvienų mokslo metų pabaigoje (balandžio-gegužės mėn.) būrelio veiklą, pasirinkta forma (paroda, koncertas, standas ar kt.), pristato progimnazijoje vykdomos neformaliojo vaikų švietimo veiklos pristatymo savaitės „Būrelių mugė“ metu. Būrelio veiklos visus metus demonstruojamos organizuojant parodas, koncertus, dalyvaujant įvairiuose renginiuose, šventėse, varžybose, konkursuose mokykloje ar už jos ribų.

Neformaliojo vaikų švietimo procese sukuriama produktai ir rezultatai apibendrinami ir pristatomi progimnazijos renginiuose, koncertuose, leidiniuose, ekspozicijose, filmuotoje medžiagoje, gimnazijos interneto svetainėje ir kitomis sklaidos formomis.

15. Visos neformaliojo švietimo programos, padedančios gerinti mokinių pasiekimus, tobulinti bendrąsias kompetencijas, yra rengiamos ir siūlomos neformaliojo vaikų švietimo būrelių vadovų derinant Bendrosios programos dalykų programų ir NVŠ turinį.

16. Neformaliojo vaikų švietimo programos, atsižvelgiant į progimnazijos prioritetus, galimybes bei mokinių saviraiškos poreikius, užsiėmimų tvarkaraščiai, jų pakeitimai ir veikla tvirtinama gimnazijos direktoriaus įsakymu. Programos parengiamos, apsvaustomas dalykų metodinėse grupėse ir pateikiamos derinti direktoriaus pavaduotojui ugdymui.

17. Mokslo metų pradžioje sudaromas visų neformaliojo vaikų švietimo veiklų (būrelių) tvarkaraštis, kuris skelbiamas progimnazijos bendruomenei skelbimų lentose bei progimnazijos tinklalapyje, sudarius tikslus naudojamų erdvių, kabinetų, salių (aktų, sporto, konferencijų) ir kitų naudojamų neformaliojo vaikų švietimo veikloms vykdyti patalpų užimtumo grafikus, kuriuos tvirtina progimnazijos direktorius.

18. Progimnazija mokslo metų pabaigoje įvertina ateinančių mokslo metų mokinių neformaliojo vaikų švietimo poreikius, prirėkus juos tikslina mokslo metų pradžioje ir atsižvelgusi į juos siūlo neformaliojo vaikų švietimo programas.

19. Neformaliojo vaikų švietimo grupėje dalyvauja ne mažiau kaip 12 mokinių. Jeigu grupėje yra specialiųjų poreikių mokinių, mokinių skaičius gali būti mažinamas (vienas specialiųjų poreikių mokiny skaičiuojamas kaip 2 mokiniai). Esant didesniam dalyvaujančių mokinių kiekiui, grupes galima skirstyti į pogrupius, o jų veiklą organizuoti kartu arba atskirai, atsižvelgiant į patvirtintą programą ir keliamus tikslus. Neformalaus vaikų švietimo būrelių mokinių sudėtis mokslo metų eigoje gali keistis. Mokiniai, kurie per mėnesį dėl nepateisinamų priežasčių nelanko daugiau nei 50 proc. užsiėmimų, laikomi nelankančiais būrelio mokiniais.

20. Socialinėje, projektinėje veikloje, kuri finansuojama ne iš mokinio krepšelio lėšų arba vykdoma savanoriškai, vadovaujantis labdaros ir savitarpio pagalbos principu, dalyvaujančių mokinių skaičius priklauso nuo konkrečios veiklos ir programos. Jei mokiny įvairiose veiklose (konkursai, varžybos, parodos, koncertai ar pan.) progimnazijoje ir už jos ribų dalyvauja kaip dalyvis ar vykdytojas (savanoris, atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ar pan.), pateikus tai patvirtinantį dokumentą, ši veikla bus įskaityta kaip socialinė-pilietinė veikla. Už tokio dalyvavimo faktą bus skiriamos valandos.

21. 1-8 klasių mokinių neformaliojo švietimo veiklos būrelių grupės suformuojamos iki spalio 1d. vykdam elektroninę registraciją progimnazijos tinklalapyje <http://www.vienuolio.vilnius.lm.lt/> arba atsižvelgiant į gautus mokinių tėvų (1-8 kl.) / mokinių (5-8 kl.) prašymus „Prašymas dėl neformaliojo švietimo būrelio lankymo“ (<http://www.vienuolio.vilnius.lm.lt/index.php?qw=txt&id=112>).

22. Mokinių dalyvavimas kitų institucijų organizuojamuose neformaliojo švietimo renginiuose, dėl kurių praleidžiamos pamokos ar kita gimnazijoje vykdoma veikla, turi būti suderintos ir apiformintos gimnazijoje nustatyta tvarka.

23. Neformaliojo vaikų švietimo pasiekimai gali būti vertinami pažymiu arba kaupiamuoju balu, jie įskaitomi į atitinkamo dalyko (muzikos, technologijų, informacinių technologijų ir kt.) programos pasiekimų įvertinimą. Mokinių neformaliojo vaikų švietimo veikos metu, dalyvaujant konkursuose, koncertuose ir kt. veikose, į socialinę-pilietinę veiklą (5-8 kl.) gali būti įskaitomos veikos valandos. Su neformaliojo vaikų švietimo veiklos pasiekimų vertinimo sistema mokinius privalo supažindinti tą veiklą organizuojantis mokytojas.

24. Dėl dalyvavimo neformaliojo švietimo programų rengiamuose renginiuose, patvirtintuose gimnazijos direktoriaus įsakymu, mokinių praleistos pamokos laikomos pateisintomis, o mokiniai už neatliktus darbus atsiskaito bendra progimnazijoje patvirtinta tvarka.

25. Už neformaliojo vaikų švietimo pasiekimus mokiniai, mokytojai ir kiti veiklos dalyviai skatinami pagal gimnazijoje patvirtintą motyvavimo ir skatinimo sistemą.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

26. Pasikeitus neformaliojo švietimą reglamentuojantiems Švietimo ir mokslo ministerijos, savivaldybės administracijos ir kitiems su tuo susijusiems teisės aktams, atsižvelgiant į kitas aplinkybes (mokinių pageidavimus, pasikeitusias edukacines sąlygas, finansavimą, mokytojus ir pan.), šis neformaliojo švietimo organizavimo aprašas koreguojamas arba keičiamas direktoriaus įsakymu.

27. Apraše neapartotos neformaliojo švietimo situacijos svarstomos gimnazijos taryboje, direkcinuose pasitarimuose, mokytojų tarybos posėdžiuose ar metodinėse grupėse, o jų organizavimas ir programa tvirtinama direktoriaus įsakymu.

Vilniaus Antano Vienuolio progimnazijos direktoriaus
2026 m. balandžio 7 d. įsakymu Nr.V- 85
priedas

(būrelio / neformalios vaikų švietimo veiklos pavadinimas)

**SAUGAUS DARBO IR ELGESIO INSTRUKTAVIMŲ
REGISTRAVIMO ŽURNALAS**

Neformalios vaikų švietimo veiklos (būrelio, stovyklos grupės) vaikai informuojami bei vykdoma diskusija apie saugų darbą ir elgesį būrelio veiklų metu. Instruktuojami apie saugaus darbo ir elgesio reikalavimus, apie galimus pavojus bei situacijas, kurios gali kilti vykdomų veiklų metu.

Eil. Nr.	Mokinio vardas, pavardė	Klasė	Instruktuoto asmens (mokinio) parašas
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			

.....

(parašas)

(vardas, pavardė)